

Brusel 18. června 2019
(OR. en)

Interinstitucionální spisy:
2018/0358(NLE)
2018/0359(NLE)

5929/19
ADD 2

WTO 33
SERVICES 6
FDI 2
COASI 9

POZNÁMKA K BODU „I/A“

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Výbor stálých zástupců / Rada
Předmět:	Rozhodnutí Rady o podpisu Dohody o ochraně investic mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Vietnamskou socialistickou republikou na straně druhé jménem Unie – přijetí Rozhodnutí Rady o uzavření Dohody o ochraně investic mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Vietnamskou socialistickou republikou na straně druhé jménem Unie – žádost o souhlas Evropského parlamentu

**Jednostranné prohlášení Belgického království týkající se rozhodnutí Rady
o podpisu Dohody o ochraně investic
mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně
a Vietnamskou socialistickou republikou na straně druhé jménem EU**

Belgie vítá podpis Dohody o ochraně investic mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a Vietnamskou socialistickou republikou na straně druhé.

Belgie znovu potvrzuje svůj závazek k probíhající reformě řešení investičních sporů. Jde o krok vpřed směrem ke zřízení mnohostranného soudu pro investice, který se stane příslušnou právní institucí pro řešení sporů mezi investory a státy. Belgie i nadále podporuje pokračující úsilí Komise v tomto ohledu.

Belgie je přesvědčena, že posudek Soudního dvora EU ohledně slučitelnosti systému soudů pro investice se smlouvami EU (posudek 1/17) přispívá k dalšímu vyjasnění právního rámce, v němž může být systém soudů pro investice zřízen, a vytváří podmínky pro další práci.

Belgie zdůrazňuje, že jak ve svém posudku 1/17 potvrdil Soudní dvůr EU, stvrzuje dohoda o ochraně investic s Vietnamem právo smluvních stran na regulaci na svém území za účelem dosažení legitimních cílů politiky, jako je ochrana veřejného zdraví, bezpečnosti, životního prostředí nebo ochrana veřejné mravnosti, sociální ochrana nebo ochrana spotřebitele a podpora a ochrana kulturní rozmanitosti. Samotná skutečnost, že smluvní strana provádí regulaci, a to i prostřednictvím změny svých právních předpisů, způsobem, který negativně ovlivňuje investice, nebo zasahuje do očekávání investora, i pokud se týče jeho očekávání zisku, nepředstavuje porušení povinnosti podle dohody. Kromě toho pravomoc zamýšlených tribunálů konstatovat porušení povinností obsažených v dohodě nelze vykládat tak, že by některé straně bránila přijímat nebo vymáhat opatření nutná pro ochranu veřejné bezpečnosti či veřejných mravů, pro udržení veřejného pořádku, pro ochranu života nebo zdraví lidí, zvířat a rostlin, s výhradou jediného požadavku, tj. aby tato opatření nebyla použita způsobem, který by představoval prostředek svévolné nebo neoprávněné diskriminace mezi stranami v podobných převládajících podmínkách, nebo skryté omezení obchodu. Navíc posuzovací pravomoc tribunálu a odvolacího tribunálu systému soudů pro investice nesahá tak daleko, že by jim umožnila zpochybnit úroveň ochrany veřejného zájmu definovanou Unií v rámci demokratického postupu.

Belgie vítá prohlášení Komise a Rady o ochraně investic a systému soudů pro investice v rámci dohody o ochraně investic mezi EU a Vietnamem. Je toho názoru, že uvedené prohlášení je relevantní pro výklad dohody o ochraně investic s Vietnamem s ohledem na pravidla výkladu smluv obsažená v člancích 31 a 32 Vídeňské úmluvy o smluvním právu.

Belgie nadále zdůrazňuje význam probíhajících mnohostranných diskusí o dodržování lidských práv a mezinárodních závazků ze strany nadnárodních společností, které pořádá otevřená mezivládní pracovní skupina pro nadnárodní společnosti a další podnikatelské subjekty z hlediska lidských práv. Zůstává zastánkyní většího zapojení Evropy do procesu vyjednávání a žádá rovněž inkluzivnější a konsensuálnější metodu vyjednávání.

* * *

Prohlášení Komise o ochraně investic a o systému soudů pro investice v rámci dohody o ochraně investic mezi EU a Vietnamem

Dohoda o ochraně investic mezi EU a Vietnamem je dalším krokem v rámci reformovaného přístupu k politice ochrany investic a řešení sporů. Tento přístup byl stanoven v komplexní hospodářské a obchodní dohodě mezi EU a Kanadou (CETA), jakož i ve společném nástroji k výkladu a v prohlášení č. 36, které byly vypracovány při příležitosti podepsání uvedené dohody.

Samotná dohoda obsahuje všechna zlepšení zahrnutá v dohodě CETA a uvedená v těchto dodatečných nástrojích, jejichž cílem podle Soudního dvora Evropské unie je zajistit, aby se mohlo nadále účinně uplatňovat právo Evropské unie a jejích členských států na regulaci. Dohoda o ochraně investic mezi EU a Vietnamem obsahuje zejména záruky, které Soudní dvůr v posudku 1/17 označil za potřebné k zajištění toho, aby tribunály zřízené dohodou nemohly zpochybnit demokraticky uskutečněnou volbu v rámci smluvní strany, a to mimo jiné s ohledem na úroveň ochrany veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti, ochrany veřejné mravnosti, ochrany zdraví a života lidí a zvířat, bezpečnosti potravin, ochrany rostlin a životního prostředí, pracovních podmínek, bezpečnosti výrobků, ochrany spotřebitele nebo základních práv¹.

¹ Posudek Soudního dvora 1/17 ze dne 30. dubna 2019, body 147 až 161.

Zahrnuje také, stejně jako dohoda CETA, systém investičních soudů a předpokládá přechod na mnohostranný soud pro investice. Obsahuje ustanovení zajišťující plnou transparentnost řízení (včetně podání a slyšení) a umožňující zúčastněným stranám podávat návrhy rozhodčímu soudu (*amicus curiae*).

Stejně jako v případě dohody CETA a dohody o ochraně investic mezi EU a Singapurem to představuje důležitou etapu v transformaci mezinárodní investiční politiky, v rámci níž se bilaterální investiční smlouvy členských států nahrazují reformovaným přístupem EU a vyhlídkou na zřízení mnohostranného soudu pro investice.

Dohoda o ochraně investic mezi EU a Vietnamem je stejně jako dohoda CETA a dohoda o ochraně investic mezi EU a Singapurem založena na základních hodnotách EU a tyto hodnoty jsou v ní zapracovány. Dohodou o ochraně investic se opětovně potvrzují závazky uvedené v Chartě OSN a ve Všeobecné deklaraci lidských práv. Také se jí znovu potvrzují závazky týkající se udržitelného rozvoje a transparentnosti schválené v rámci dohody o volném obchodu mezi EU a Vietnamem. Patří sem podpora mnohostranných environmentálních a pracovních dohod a norem ve vnitrostátních politikách a právních předpisech. Dohoda o ochraně investic poskytuje ochranu jen pro investice, které jsou provedeny v souladu s vnitrostátními právními předpisy, včetně povinností týkajících se ochrany životního prostředí a práce a dodržování lidských práv.

Dohodou o ochraně investic se znovu potvrzují i závazky, pokud jde o podporu odpovědného chování podniků pomocí takových nástrojů, jako jsou pokyny Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj pro nadnárodní podniky, globální pakt OSN a tripartitní deklarace MOP o zásadách pro nadnárodní společnosti a sociální politiku. Tyto závazky doprovází konkrétní zapojení EU v praxi, např. v rámci projektu týkajícího se *odpovědných dodavatelských řetězců v Asii*. Jde o společnou iniciativu EU, MOP a OECD, jejíž hlavním cílem je posílit dodržování lidských práv a pracovních a environmentálních norem ze strany podniků s dodavatelskými řetězci v Asii a sladit jejich postupy s mezinárodními normami. Projekt zahrnuje šest asijských zemí, včetně Vietnamu.

Komise dále bere na vědomí diskuse o odpovědném chování podniků a povinnostech investorů, které se vedou v rámci různých mezinárodních fór, včetně Organizace spojených národů a OECD. Evropská unie se ujala vedoucí úlohy toho, kdo dbá na odpovědné chování podniků a dodržování lidských práv na mezinárodní úrovni. Komise bude nadále podporovat vedoucí úlohu Evropské unie a zároveň bude zkoumat možnosti, jak reagovat a utvářet podobu probíhajících diskusí.
